

Opiskeluhuolto- suunnitelma

Turun ammatti-instituutti

Turun ammatti-instituutin julkaisu 2023

Sisällys

1 Johdanto	3
2 Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut	4
2.1. Opiskeluhoitopalvelut eri tutkintotasoilla ja koulutuksissa	5
2.2. Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta	6
3 Opiskeluhuollon kokonaisuus	8
3.1. Yhteisöllinen opiskeluhoito	8
3.2. Yksilökohtainen opiskeluhoito	19
4 Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa	23
5 Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi kiusaamiselta ja häirinnältä ..	24
6 Opiskeluhoitosuunnitelman toteutuminen, seuranta ja kehittäminen	25
7 Opiskeluhoollosta tiedottaminen	26
Lähteet ja lisätietoa	27
Liite 1: Malli opiskeluhyvinvoinnin vuosikellosta.....	28
Liite 2: Malli omavalvonnan tarkistuslistasta	33

Turun ammatti-instituutin opiskeluhoitosuunnitelma

Suunnitelman laatijat:

Sari Linattiniemi, opinto-ohjaaja

Sari Jansson, kuraattori

Tuike Kankare, kehittämiskoordinaattori

Tiina Kemppainen, psykologi

Aino Kiviniemi, terveydenhoitaja

Miia Lappalainen, psykologi

Jonna Mattila, terveydenhoitaja

Vesa-Pekka Mäkinen, koulutuspäällikkö

Hanna-Maria Pajari, opiskelijatoiminnan koordinaattori

Aarno Rekola, psykologi

Patrick Valtonen, turvallisuusvastaava

Taitto: TAI

Kansikuva: TAI

Päivitetty ja hyväksytty: 23.5.2022

1 Johdanto

Tämä on Turun ammatti-instituutin eli **TAIn** opiskeluhoitosuunnitelma. Tämä suunnitelma perustuu Opetushallituksen määräykseen opiskeluhoillon keskeisistä periaatteista ja tavoitteista sekä opiskeluhoitosuunnitelman laatimisesta ammatillisessa koulutuksessa (OPH-1105-2022). TA:ssa tarjotaan tutkintokoulutusta, tutkintoon valmentavaa koulutusta sekä tutkinnon tai koulutuksen osia, ja tässä opiskeluhoitosuunnitelmassa kerrotaan, miten opiskeluhoito, ohjaus ja tuki järjestetään TAIn tutkintokoulutuksissa ja valmentavissa koulutuksissa.

Tätä opiskeluhoitosuunnitelmaa ovat kommentoineet TAIn johto, henkilöstö, opiskelijayhdistys sekä opiskelijoiden huoltajat. Johdon, opetushenkilöstön ja opiskeluhoillon kommentit pyydettiin huhti–toukokuussa 2023. Huoltajia puolestaan kuultiin Wilma-viestillä toukokuussa 2023. Opiskelijayhdistyksen kommentit kuultiin 3.5.2023 opiskelijakunnan hallituksen tapaamisessa, jossa lähes kaikki koulutalot olivat edustettuina. Kaikkien edellä mainittujen kommentit ovat vaikuttaneet tähän lopulliseen TAIn opiskeluhoitosuunnitelmaan, jonka TAIn johtoryhmä on hyväksynyt toukokuussa 2023.

Opiskeluhoito on kaikkien TA:ssa työskentelevien ja opiskeluhoitopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden yhteinen tehtävä. TAIn henkilöstön roolit ja vastuut on kirjattu TAIn toimintaohjeisiin sekä TAIn järjestyssääntöihin, jotka löytyvät TAIn verkkosivuilta. Luottamuksellisuus, erityiset henkilötiedot ja tietosuoja ovat olennaisia toiminnan onnistumisen edellytyksiä ja myös sen eettinen perusta. Noudatamme TA:ssa kaikessa toiminnassamme tietosuojaan sekä tietoturvaan liittyviä periaatteita. Tämän lisäksi seuraavat arvot ovat olleet tämän opiskeluhoitosuunnitelman lähtökohtana:

- **Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus:** Kaikilla ihmisillä on yhtäläinen ihmisarvo. Sitoudumme TA:ssa kohtelemaan kaikkia oppilaitoksessa kunnioittavasti ja yhteisöllisyyttä edistäen TAIn yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman mukaisesti.
- **Vastuullisuus:** Toteutamme TA:ssa opiskeluhoitoa ennaltaehkäisevänä työnä sekä yhteistyössä työelämän, kuntoutustahojen ja viranomaisten kanssa. Huolehdimme turvallisesta ja viihtyisästä opiskeluympäristöstä nyt ja tulevaisuudessa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti sekä oppimistukien.
- **Opiskelijälähtöisyys:** Huomioimme TA:ssa opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti.
- **Kehittäminen ja yhteistyö:** Kehitämme TA:ssa opiskeluhoitoa avoimesti. Teemme aktiivisesti yhteistyötä, ja arvostamme henkilöstömme monialaista

osaamista. TAlssa opiskelijat osallistuvat aktiivisina toimijoina oppilaitosyhteisöimme hyvinvoinnin kehittämiseen sekä mahdollisten yksilöllisten tukitoimien suunnitteluun yhteistyössä huoltajien ja henkilöstön kanssa.

TAlssa opiskeluhuoltoa toteutetaan TAln sekä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen eli **VARHAN** suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa myös muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhuolto on toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellistä ja turvallista oppimisympäristöä. Opiskeluhuollon avulla edistetään mielenterveyttä ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä ehkäistään syrjäytymistä. Opiskeluhuollon palveluilla tuetaan myös oppimista sekä tunnistetaan, lievennetään ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja muita opiskeluun liittyviä ongelmia.

2 Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevat opiskeluhuoltopalvelut

TAlssa opiskeluhuollon nykytilaa arvioivat **opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmä** eli **OH-ohry** sekä koulutalokohtaiset **opiskeluhyvinvointiryhmät** eli **OHRyt**. Opiskeluhuoltopalveluiden arvioinnissa ja kehittämisessä hyödynnetään erilaisia selvityksiä, seurantatietoja ja palautetietoja, kuten opiskelijatietojärjestelmästä saatavia tietoja sekä opiskelijoille suunnattuja kyselyjä. Esimerkiksi opiskelijatietojärjestelmästä saadaan tilastotietoa, jonka avulla opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmä muun muassa seuraa TAln opiskelijoiden valmistus- ja keskeyttämisprosentteja. Opiskelijoilta puolestaan palautetietoa kerätään esimerkiksi seuraavilla kyselyillä:

- kouluterveyskyselyllä, joka toteutetaan aina parittomina vuosina eli joka toinen vuosi
- yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokyselyllä, joka toteutetaan aina parillisina vuosina eli joka toinen vuosi
- amispalautteella, jota toteutetaan jatkuvasti.

Myös opiskeluhyvinvointiryhmiltä kerätään tietoa. Tietoa kerätään esimerkiksi valtakunnallisesti TEAviisarilla, joka tuottaa kaikille avointa vertailutietoa kuntien terveydenedistämisen aktiivisuudesta (THL 2023). TEAviisarin kysely opiskeluhyvinvointiryhmille toteutetaan parillisina vuosina eli joka toinen vuosi. Näiden opiskeluhyvinvointiryhmien toimintaa koskevien kyselytulosten perusteella TAln koulutalokohtaiset opiskeluhyvinvointiryhmät kehittävät toimintaansa joka toinen vuosi.

Edellä mainittujen kyselyiden tulokset käsittelee TA:ssa ensisijaisesti opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmä. Opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmä poimii tuloksista koko TAI:n tasoiset kehittämiskohteet, esittää ne hyväksyttäväksi TAI:n johtoryhmälle ja antaa ne koulutalokohtaisille opiskeluhyvinvointiryhmille toteutettaviksi. Näiden koko TAI:n tasoisten kehittämiskohdeiden lisäksi opiskeluhyvinvointiryhmät voivat ottaa mukaan myös omia koulutalokohtaisia kehittämiskohteitaan.

2.1. Opiskeluhuoltopalvelut eri tutkintotasoilla ja koulutuksissa

Toisella asteella eli myös TA:ssa opiskeluhuollon palvelut muodostuvat opiskeluterveydenhuollosta sekä psykologi- ja kuraattoripalveluista. Opiskeluterveydenhuollon kokonaisuuteen kuuluvat erilaiset terveyttä ja turvallisuutta edistävät toimenpiteet sekä esimerkiksi terveydenhoitajan ja lääkärin palvelut. (THL 2023.)

TA:ssa tutkintokoulutusta järjestetään oppilaitosmuotoisena sekä oppisopimuskoulutuksena. Tutkintotarjontaa on perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa. Lisäksi TA:ssa tarjotaan tutkintoon valmentavaa koulutusta sekä aikuisten peruskoulutusta. Opiskeluhuollon palvelut vaihtelevat jonkin verran riippuen siitä, millä tutkintotasolla ja missä koulutuksessa opiskelija opiskelee:

- **Koulutalojen hyvinvointipäivät** kuuluvat kaikille opiskelijoille.
- **Opinto-ohjaajan palvelut** kuuluvat kaikille opiskelijoille.
- **Erityisopettajan palvelut** kuuluvat kaikille opiskelijoille.
- **Terveydenhoitajan ja lääkärin palvelut** kuuluvat oppilaitoksen puolesta kaikille muille opiskelijoille paitsi oppisopimusopiskelijoille. He ovat työsuhteessa, joten heille kuuluvat työterveyshuollon palvelut opiskeluterveydenhuollon sijasta.
- **Kuraattorin ja psykologin palvelut** kuuluvat oppilaitoksen puolesta kaikille muille opiskelijoille paitsi ei-oppivelvollisille ammatti- ja erikoisammattitutkinnon opiskelijoille. Heihin ei sovelleta oppilas- ja opiskelijahuoltolakia, joten heidät ohjataan palveluohjauksella muiden tahojen tuottamiin vastaaviin palveluihin.
- **Maksuton kouluateria** kuuluu oppivelvollisille, perustutkinto-opiskelijoille, tutkinnon osien opiskelijoille, tutkintoon valmentavassa koulutuksessa opiskeleville sekä aikuisten perustutkinto-opiskelijoille. Maksuton kouluateria ei siis kuulu ammatti- ja erikoisammattitutkinnon opiskelijoille, oppisopimusopiskelijoille eikä työvoimakoulutuksen opiskelijoille.
- Kaikki opiskelijat ovat oppilaitoksen puolesta **vakuutettuja** koulupäivän ajan, paitsi oppisopimusopiskelijat, jotka ovat oppilaitoksen puolesta vakuutettuja vain niinä koulupäivinä, jotka järjestetään lähiopetuksena.

- Lisäksi oppisopimusopiskelijat voivat saada **opintososiaalisia etuja** koulupäiviltä, jos etujen ehdot täyttyvät.
- Lisäksi perustutkinto-, ammattitutkinto- ja erikoisammattitutkinto-opiskelijat voivat hakea **ammattitutkintostipendiä**, jos stipendin saamisen ehdot täyttyvät.

(THL 2022.)

2.2. Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta

TAln tavoitteena on, että TAln opiskeluhuoltopalvelut vastaavat oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) mukaista mitoitusta. Näin varmistetaan, että palveluja on riittävästi opiskelijamääriin nähden. TAlssa on kuusi eri koulutaloa, ja jokaiseen koulutaloon kuuluu yksi tai useampi koulutusyksikkö. Kuten alla olevasta taulukosta (taulukko 1) näkyy, eri koulutusyksiköissä opiskelee eri määrä opiskelijoita. Tämä tarkoittaa sitä, että opiskeluhuollon palvelutkin jakautuvat jonkin verran näiden eri opiskelijamäärien mukaisesti.

Lisäksi TAln opiskelijamäärät vaihtelevat toisinaan suurestikin, eivätkä kaikki opiskelijat välttämättä kuulu opiskeluhuollon piiriin. Näin ollen taulukossa 1 esitetyt opiskelijamäärät eivät ole pysyviä, mutta ne ovat kuitenkin suuntaa antavia. Oppisopimuskoulutuksessa olevat perustutkinto-opiskelijat lukeutuvat opiskeluhuollon palveluiden piiriin kuuluviin opiskelijoihin.

Taulukko 1: TAln koulutusyksiköiden opiskelijamäärät 19.9.2022.

Koulutusyksikkö	Opiskeluhuollon palveluiden piiriin kuuluvat opiskelijat 19.9.2022	Kaikki opiskelijat 19.9.2022
Aninkainen	447	497
Juhannuskukkula: ICT ja media	505	522
Juhannuskukkula: sähkö ja kemia	497	497
Ruiskatu: liiketalous	721	829
Ruiskatu: sosiaali- ja terveysala	1292	1307
Lemminkäisenkatu	375	437
Peltola ja Kuormakatu	1217	1354
Tutkintoon valmentavat koulutukset	285	285

TAln henkilöstömäärä henkilötyövuosina oli 550 (2022). Opiskelijoiden määrä vaihtelee toimintakauden aikana, opiskelijavirtauman kokonaismäärän ollessa noin 10 000 vuodessa ja päivittäisen opiskelijamäärän noin 6 000, joista noin puolet on ei-oppivelvollisia. Muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenä puhuvia opiskelijoita on noin 26 %, ja määrä on kasvava. Vuosittain TAlssa opiskelee noin 900 opiskelijaa, jolle on tehty erityisen tuen päätös. Etenkin vieraskielisten opiskelijoiden suomen kielen taitotaso ja aiemman koulupolun pituus vaihtelevat runsaasti. Seuraavalla sivulla taulukossa 2 esitetään TAln erityisopettajien ja opinto-ohjaajat määrät koulutusyksiköittäin.

Taulukko 2. Turun ammatti-instituutin opiskelijat, opinto-ohjaajat ja erityisopettajat syyskuu 2023

	Opiskelijat 9.11.2023	opinto-ohjaajat	erityisopettajat henkilötyövuosina, arvio syyskuu 2023
Aninkainen	705	3,1	1,5
Juhannuskukkula	943	3	1,3
Lemminkäisenkatu	533	1,9	1,9
Peltola	890	3,5	2
Kuormakatu	329	1,5	1
Liiketalous, Ruiskadun kampus	820	2,5	0,6
Sosiaali- ja terveysala, Ruiskadun kampus	1315	4	1,7
Ohjaus- ja hakupalvelu		1	
	5535	20,5	10

Opiskeluhuollon kuraattorien ja psykologien henkilöstömitoitus on lakisääteinen. Oppilas- ja opiskeluhoitolain (1287/2013, muutettu lailla 1146/2021) mukaan yhtä kuraattoria kohti saa olla enintään 670 opiskelijaa ja yhtä psykologia kohti enintään 780 opiskelijaa. Sosiaali- ja terveysministeriö puolestaan on antanut suosituksen opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajien ja lääkäreiden henkilöstömitoituksista. Uusimman suosituksen mukaan toisella asteella edellytetään yhtä kokopäiväistä terveydenhoitajaa 570 opiskelijaa kohti ja yhtä kokopäiväistä lääkäriä 1800 opiskelijaa kohti. Tietyissä tapauksissa opiskelijamäärän tulee olla pienempikin, esimerkiksi jos terveydenhoitaja tai lääkäri työskentelee samanaikaisesti useammassa kuin yhdessä toimipisteessä. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2021.) TAln kuraattori- ja psykologi- sekä opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja- ja lääkäripalveluiden resursoinnista vastaa **Varsinais-Suomen hyvinvointialue** eli **VARHA**. Kuten erityisopettajat ja opinto-ohjaajatkin, myös kuraattorit, psykologit, terveydenhoitajat ja lääkärit saattavat työskennellä vaihtelevasti eri toimipisteissä, eli heidän ei välttämättä työskentele kokopäiväisesti vain yhdessä koulutusyksikössä. Esimerkiksi kuraattorien ja psykologien henkilöstömitoitukset eivät ole oppilaitoskohtaisia, vaan heidän mitoituksensa katsotaan koko hyvinvointialueen tasolla (Kuntaliitto 2022).

TAlssa opiskeluterveydenhuollon lääkärin palvelut on keskitetty, ja yhtä lääkäriä kohti on 2500 opiskelijaa. Alla olevassa taulukossa 3 esitetään terveydenhoitajat, kuraattorit ja

opintopsykologit TAI:n eri koulutusyksiköissä. Tutkintoon valmentavaa koulutusta järjestetään sekä Aninkaisten että Lemminkäisenkadun koulutusyksiköissä, joten taulukossa 3 tutkintoon valmentavan koulutuksen tiedot sisältyvät Aninkaisten ja Lemminkäisenkadun yksiköihin eikä niitä siis ilmoiteta tässä erikseen omana rivinä.

Taulukko 3: TAI:n koulutusyksiköiden terveydenhoitajat, kuraattorit ja opintopsykologit.

Koulutusyksikkö	Terveydenhoitaja	Kuraattori	Opintopsykologi
Aninkainen	2	1	1
Juhannuskukkula	2	2	1
Ruiskatu: liiketalous	1	1	2
Ruiskatu: sosiaali- ja terveysala	2	2	1
Lemminkäisenkatu	1	1	1
Peltola ja Kuormakatu	2	2	1

3 Opiskeluhuollon kokonaisuus

TAI:n tavoitteena on, että opiskelijat saavat opiskeluhuollon palveluja riittävästi niin, että oppiminen mahdollistuu eri elämäntilanteissa mahdollisimman joustavasti. Opiskelijoilla on oikeus saada maksutta sellaiset opiskeluhyvinvoinnin palvelut, jotka koulutukseen osallistuminen edellyttää. TAI:n opiskeluhuollon toimintaa ohjaa varhaisen tuen malli. Opiskelijoille laaditaan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelma eli **HOKS** heti opintojen alussa. HOKSiin kirjataan pedagogiset ja opiskeluhuollolliset tukitoimenpiteet.

Opiskeluhuollon kokonaisuus jaetaan yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon. Yhteisöllisessä opiskeluhuollossa painotetaan hyvinvointia edistäviä, osallistavia, ohjauksellisia ja esteettömiä toimintatapoja. Yksilölliseen opiskeluhooltoon puolestaan kuuluvat esimerkiksi psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä opiskeluterveydenhuollon palvelut. Seuraavissa alaluvuissa 3.1 ja 3.2 kuvaillaan tarkemmin, mistä osa-alueista TAI:n yhteisöllinen ja yksilökohtainen opiskeluhoolto muodostuvat.

3.1. Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Opiskeluhoolto on ensisijaisesti yhteisöllistä opiskeluhooltoa. Se on ennaltaehkäisevää, ja se kohdistuu koko oppilaitosyhteisöön. Yhteisöllisen opiskeluhuollon avulla TAI:ssa edistetään opiskelijan oppimista, terveyttä, hyvinvointia, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä koko opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. (THL 2022.)

Yhteisöllisen opiskeluhuollon osa-alueita ovat esimerkiksi:

- vuorovaikutustaitojen ja mielenterveyden edistäminen

- yhteistoiminta oppilaitoksen ulkopuolelle
- kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisy
- opintojen etenemisen edistäminen
- koulutyön ja opintojen järjestäminen hyvinvointia tukevasti
- opiskelijoiden osallisuuden varmistaminen
- terveyttä ja hyvinvointia edistävien elintapojen tukeminen
- ympäristön terveellisyys ja turvallisuus
- huoltajien osallisuuden varmistaminen

(THL 2022).

Kuva 1: Yhteisöllisen opiskeluhuollon osa-alueita (THL 2022).

3.1.1. TAln opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmä ja koulutalokohtaiset opiskeluhyvinvointiryhmät

TAlssa on koko oppilaitoksen yhteinen **opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmä** eli **OH-ohry** sekä koulutalokohtaiset **opiskeluhyvinvointiryhmät** eli **OHRy**t. TAlssa oppilaitoskohtaisen opiskeluhuollon toiminta on jaettu näiden ryhmien kesken.

Opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmää johtaa rehtori. Ryhmässä on monialainen edustus ohjaus- ja tukipalveluiden ammattiryhmistä, opettajista sekä jokaisesta opiskeluhyvinvointiryhmästä eli jokaisesta TAI:n koulutalosta. Lisäksi opiskelijoiden edustajana ryhmässä on TAI:n opiskelijayhdistys TAIKA ry:n puheenjohtaja.

Opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmän tehtävänä on ohjata, kehittää ja arvioida koulutalokoh- taisten opiskeluhyvinvointiryhmien toimintaa niin, että se vastaa TAI:n strategisia linjauksia. Opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmä kokoontuu neljä kertaa toimintakaudessa, ja tarvitta- essa näihin kokouksiin kutsutaan myös muiden toimialojen (palvelukokonaisuuksien), jär- jestöjen tai yhteistyötahojen edustajia. Lisäksi opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmä järjestää opiskeluhyvinvointiryhmien kehittämispäivät kaksi kertaa toimintakaudessa.

Opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmän kokousajankohdat:

- **Helmikuu:** Käsitellään Turun kaupungin, Varsinais-Suomen hyvinvointialueen eli Varhan sekä palvelualueen linjaukset ja kyselyiden tulokset, jotka ohjaavat seuraavan toimintakauden painotuksia.
- **Toukokuu**
- **Syyskuun puoliväli:** Arvioidaan TAI:n edellinen toimintakausi. Arvioinnin pohjana hyödynnetään muun muassa TAI:n koulutalojen itsearviointeja.
- **Joulukuu**

Opiskeluhyvinvointiryhmien kehittämispäivien ajankohdat:

- **Maaliskuu:** Käsitellään TAI:n seuraavan toimintakauden suunnitelmat koulutaloittain.
- **Syyskuu:** Järjestetään asiantuntijaluento ja työhyvinvoinnillinen osuus.

Koulutalojen opiskeluhyvinvointiryhmissä puolestaan päätetään koulutalokohtaisista hyvinvointiteemoista sekä yhteisistä tavoitteista. Opiskeluhyvinvointiryhmä vastaa yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnittelusta, aikataulutamisesta ja toteuttamisesta yhteistyössä opiske- lijoiden ja oppilaitoksen muun henkilöstön kanssa. Myös opiskeluhyvinvointiryhmissä on monialainen edustus opiskeluhyvinvoinnin ammattilaisia sekä opiskelijaedustajana oppi- laskunnan puheenjohtaja. Alla esitellään tarkemmin **opiskeluhyvinvointiryhmien va- kiojäsenet ja heidän roolinsa:**

- **Koulutuspäällikkö tai muu koulutuspäällikön nimeämä henkilö:**
Koulutuspäällikkö tai muu tehtävään nimetty oppilaitoksen työntekijä johtaa opiskeluhyvinvointiryhmää ja toimii sen puheenjohtajana. Koulutuspäällikön tehtävä on johtaa oman yksikkönsä opiskeluhyvinvointityötä.

- **Opinto-ohjaaja:** Opinto-ohjaajalla on kokonaiskäsitys koulutalon ja koulutusalojen hyvinvoinnin tarpeista. Hän toimii keskeisessä roolissa koulutalon kehitys- ja opiskeluhyvinvointityössä. Koulutuspäällikkö usein nimeää opinto-ohjaajan opiskeluhyvinvointiryhmän puheenjohtajaksi.
- **Kuraattori:** Kuraattori on sosiaalialan sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen asiantuntija. Kuraattorin tehtävä on edistää yhteisön hyvinvointia nostamalla esille opiskelijoiden esiintuomia asioita sekä opetusryhmissä havaittuja ilmiöitä. Havainnoista voi kertoa kuraattorille kuka tahansa kouluyhteisöön kuuluva henkilö eli niin henkilökunta kuin opiskelijatkin.
- **Opintopsykologi:** Opintopsykologi on psyykkisen hyvinvoinnin sekä oppimisen psykologian asiantuntija. Opintopsykologin tehtävä on tuoda esille opiskelijoiden mielenterveyteen ja opiskeluhyvinvointiin liittyviä ajankohtaisia asioita. Omalla ammattitaidollaan opintopsykologi edistää opiskeluhyvinvointia ja sen kehittämistä TA:ssa.
- **Terveydenhoitaja:** Terveystenhoitajan tehtävä on nostaa esille opiskelijoiden terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä ajankohtaisia ilmiöitä sekä omalla ammattitaidollaan edistää opiskeluhyvinvointia ja sen kehittämistä TA:ssa.
- **Erityisopettaja:** Erityisopettajan tehtävä on tuoda esille opiskelijoiden tuen tarve sekä erilaiset tuen menetelmät. Tuen menetelmät voivat liittyä esimerkiksi pedagogisiin ratkaisuihin, esteettömyyteen tai muunlaiseen erityisten tarpeiden huomioimiseen.
- **Opiskelijatoiminnan koordinaattori:** Opiskelijatoiminnan koordinaattorin tehtävä on varmistaa opiskelijoiden edustus opiskeluhyvinvointiryhmässä. Lisäksi opiskelijatoiminnan koordinaattori varmistaa, että myös opiskelijat ovat mukana edistämässä opiskeluhyvinvointia.
- **Opiskelijaedustaja:** Opiskelijoita edustaa opiskelijakunnan hallituksen puheenjohtaja. Opiskelijaedustajan tehtävä on olla opiskelijoiden äänenä opiskeluhyvinvointiryhmässä sekä välittää tietoa opiskeluhyvinvointiryhmän toiminnasta opiskelijakunnalle.

Vakiojäsenten lisäksi opiskeluhyvinvointiryhmiin voidaan valita jäseniä myös muista ammattiryhmistä koulutalon tarpeen mukaan. Lisäksi opiskeluhyvinvointiryhmien kokouksiin voidaan kutsua mukaan kokouksessa käsiteltävien aihealueiden asiantuntijoita. Opiskeluhyvinvointiryhmien yhteistyötahoja ovat esimerkiksi TAln opiskelijakunnan hallitus, koulutalon muut työryhmät, hankkeet, kaupungin toimijat sekä järjestöt.

Opiskeluhyvinvointiryhmien tulisi ajoittaa omat kokouksensa opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmän kokousten jälkeen. Tällä tavalla varmistetaan, että opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmässä tehdyt päätökset tulevat käyttöön myös koulutalo kohtaisissa opiskeluhyvinvointiryhmissä. Opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmässä koulutaloon edustavan jäsenen tehtävänä on välittää tietoa opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmän ja oman koulutalonsa opiskeluhyvinvointiryhmän välillä.

3.1.2. Opiskeluhyvinvoinnin vuosikello

TA:ssa koulutalojen opiskeluhyvinvointiryhmät laativat **opiskeluhyvinvoinnin vuosikellon** ohjaamaan koulutalo kohtaista hyvinvointityötä. Vuosikellon avulla varmistetaan, että hyvinvointityö TA:ssa on mahdollisimman sujuvaa, suunnitelmallista ja yhtenäistä. Lisäksi vuosikello ohjaa TA:n koulutusyksiköitä sisällyttämään hyvinvointityöhönsä tietyt teemat, ajankohdat ja vastuuajat.

Tämän suunnitelman liitteenä on vuosikellon mallipohja (ks. liite 1), jota TA:n koulutusyksiköt voivat muokata oman yksikkönsä toimintaan sopivaksi. Liitteenä oleva mallipohja ei siis ole valmis vuosikello, vaan sen on tarkoitus täydentyä TA:n koulutusyksiköiden arjessa. Vuosikello on jaettu kalenterikuukausien mukaisesti kahteentoista osaan, ja se alkaa lukuvuoden alusta eli elokuusta ja päättyy lukuvuoden loppuun eli toukokuuhun. Jokaisen kuukauden kohdalle on sijoitettu valmiiksi muutamia opiskeluhyvinvoinnin teemoja ja tapahtumia. Valmiiden teemojen ja tapahtumien lisäksi on kuitenkin tärkeää, että jokainen TA:n koulutusyksikkö sijoittaa omaan vuosikelloonsa myös

- toimintaa, jossa opiskelijat ja henkilökunta kohtaavat
- yhteistyötä koulutalojen välillä, jotta voidaan jakaa ja hyödyntää erilaista osaamista
- yhteistyötä muiden toimijoiden kuten järjestöjen kanssa
- koulutuspäälliköiden järjestämät opiskelijoiden palautetilaisuudet, jotka pidetään kaksi kertaa lukuvuoden aikana.

3.1.3. Yhteistyö yhteisten tutkinnon osien ja ammatillisten tutkinnon osien opetuksen välillä

Ammatillisten tutkintojen ja tutkintojen osien opintoja järjestetään niin, että ne kehittävät opiskelijoiden ammattitaitoa, edistävät heidän hyvinvointiaan ja varmistavat heidän osallisuutensa. Opiskeluhyvinvointia lisääviä yhteisten tutkinnon osien osa-alueita ovat

- viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen
- yhteiskunta- ja työelämäosaaminen -tutkinnon osa, johon kuuluvat seuraavat opinnot:

- Yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen
- Työelämässä toimiminen
- Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet
- Yrittäjäyys ja yrittäjämäinen toiminta
- Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen
- Kestävän kehityksen edistäminen.

Näiden opintojen avulla muun muassa

- tuetaan opiskelijan vuorovaikutustaitojen kehittymistä
- tuetaan opiskelijan hyvinvointia edistäviä elintapoja
- selkeytetään opiskelijan uravalintaa
- lisätään opiskelijan tietoa kestävyuden eri ulottuvuuksista eli ekologisesta, taloudellisesta, sosiaalisesta ja kulttuurisesta kestävyydestä niin, että ne liittyvät opiskelijan valitsemaan alaan
- tuetaan yhteistoimintaa oppilaitoksen ulkopuolella, esimerkiksi mahdollistetaan yllä mainittujen osa-alueiden suorittaminen ammatillisen näytön yhteydessä.

3.1.4. Tutkintokohtaisista terveydentilavaatimuksista ja muista opintoihin liittyvistä edellytyksistä tiedottaminen

Terveysteen, toimintakykyyn ja rikostaustaan liittyvistä vaatimuksista tiedotetaan TAI:n verkkosivuilla. Osa vaatimuksista koskee kaikkia aloja ja osa koskee vain niin kutsuttuja **SORA**-aloja. SORA-lyhenne tulee sanoista 'ratkaisuja opiskeluun soveltumattomuuteen'. Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) säädetään opiskelijaksi ottamisen edellytyksistä (38 §), opiskelijan velvollisuudesta antaa pyynnöstä rikosrekisteriote (82 §), huumausainetestauksesta (84 §) sekä kurinpitoon liittyvistä toimenpiteistä (85 §). Nämä säädökset koskevat kaikkia aloja.

SORA-lainsäädäntö on säädetty työelämän ja opiskeluympäristön turvallisuuden parantamiseksi, ja se koskee tiettyjen tutkintojen osalta opiskeluun hakeutumista sekä opiskeluoikeiden peruuttamista ja palauttamista. SORA-lainsäädännön puitteissa koulutuksen järjestäjä voi tarvittaessa peruuttaa opiskelijan opiskeluoikeuden, jos koulutukseen tai ammatissa toimimiseen liittyy vaatimuksia, jotka koskevat

- alaikäisen turvallisuutta
- potilas- tai asiakasturvallisuutta
- liikenteen turvallisuutta.

(OPH 2023.)

TAln SORA-lainsäädännön alaisten tutkintojen esitteissä ja hakuilmoituksissa tiedotetaan SORA-tutkintoja koskevista säädöksistä. Lisää tietoa SORA-lainsäädännöstä ja siihen liittyvistä tutkinnoista voi lukea esimerkiksi Opetushallituksen verkkosivuilta: [SORA – ratkaisuja soveltumattomuuteen](http://www.oph.fi) (www.oph.fi).

Myös TAln jatkuvan haun opintoihin sekä tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen opiskelijaksi ottamiseen on perusteita ja edellytyksiä. TAlssa jatkuvan haun opiskelijoita valitaan seuraavilla yhdenvertaisilla perusteilla:

- 1) tutkinto- ja/tai koulutuskohtaiset erityisedellytykset
- 2) soveltuvuus alalle
- 3) motivaatio
- 4) koulutuksen tarve
- 5) edellytykset opiskeluun eli riittävät opiskelutaidot, riittävä tutkinnossa edellytettävä kielitaito sekä sitoutuminen opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen.

Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen opiskelijaksi ottamisen edellytykset ovat puolestaan seuraavat:

- 1) Hakija ei ole suorittanut ylioppilastutkintoa tai tasoltaan sitä vastaavaa tutkintoa, ammatillista perustutkintoa, ammattitutkintoa tai erikoisammattitutkintoa, valmentavaa koulutusta tai niitä vastaavaa aikaisempaa tutkintoa tai koulutusta, korkeakoulututkintoa tai edellä kuvattuja vastaavaa ulkomaista tutkintoa.
- 2) Hakijan tavoitteena on tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen jälkeen hakeutua suorittamaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettua tutkintoa tai tutkinnon osaa.

Hakija voidaan kuitenkin ottaa opiskelijaksi tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen, vaikka hän on suorittanut tutkinnon tai koulutuksen, jos tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen suorittaminen on jatko-opintovalmiuksien hankkimiseksi erityisestä syystä perusteltua.

3.1.5. Koulutukseen osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen sekä koulutuksen keskeytymistä ehkäisevät toimenpiteet

Vastuupettajan vastuulla on seurata kokonaisuutena sitä, että opiskelijan opinnot etenevät opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman eli **HOKS**in mukaisesti. Jos vastuupettaja huomaa tarvetta, hän ensisijaisesti keskustelelee opiskelijan kanssa ja he yhdessä sopivat, mitä jatko- tai tukitoimia tarvitaan opintojen jatkon varmistamiseksi. TAlssa opintojen keskeyttämistä ehkäiseviä toimenpiteitä ovat:

- **Oppimisvalmiuksia tukevat opinnot eli OPVA**

- **Oppimopalvelut**, kuten YTO-paja, läksypaja ja digioppimo: Yhteisten tutkinnon osien eli YTO-opintojen pakolliset opinnot ja 5 kpl valtakunnallisia valinnaisia opintoja sekä verkko-oppimisympäristö eTAI
- **Lisäopetus ja -ohjaus**: YTO-opettajan tukiopetus -resurssi
- **Väyläopintoryhmät**: Yhteistyöopinnot ammattikorkeakoulun kanssa
- **Pienryhmät ja tasoryhmät**
- **Nivelvaiheen ohjaus, tiedonsiirrot opinto-ohjaajille ja erityisopettajille sekä ohjaus ja tuki -lomakkeen käyttö**
- **Kaksois- ja samanaikaisopettajuus**
- **Erityisopetus, erityisen tuen suunnitelmat sekä paja-muotoinen erityisopetus**
- **Ammatillisen ohjaajan palvelut**: Esimerkiksi työrauhaan liittyvissä tilanteissa
- **Tukitiimin palvelut**
- **Opintojen alkuvaiheen ja opintojen aikainen ohjaus sekä opintojen päättövaiheen jatko-ohjaus ja jälkiohjaus**
- **Opinto-ohjaajan palvelut**: Opiskelu ja tutkinnon suorittaminen, opiskelutaidot ja -motivaatio, elämänhallinta, työelämään siirtyminen ja jatko-opintomahdollisuudet
- **Uraohjaus**
- **Nuotti-valmennus**
- **Pajatyöskentely**: Esimerkiksi Fendari-työpaja nuorille sekä Valo-valmennus

Opiskelijan poissaolotunteihin puututaan TAI:n Laatukäsikirjan mukaisesti. TAI:n verkkosivuilta Laatukäsikirjasta löytyy ohjeet ja lisätieto opiskelijan poissaoloihin puuttumisesta ja opintojen keskeyttämisen ennaltaehkäisystä TAI:ssa.

3.1.6. Esteettömän oppilaitosympäristön turvaaminen ja tapaturmien ehkäiseminen

TAI:n tavoitteena on olla mahdollisimman esteetön opiskelu- ja oppimisympäristö. Opiskelu- ja oppimisympäristöllä tarkoitetaan tässä kaikkia koulutuksen järjestäjän tiloja, alueita, sähköisiä foorumeita ja työssäoppimispaikkoja, joissa opetusta tapahtuu. Esteettömyydellä TAI:ssa tarkoitetaan **fyysisen, sosiaalisen, psyykkisen ja pedagogisen** opiskelu- ja oppimisympäristön toteuttamista siten, että jokainen voi opiskella yhdenvertaisesti turvallisessa opiskelu- ja oppimisympäristössä muiden opiskelijoiden kanssa.

Fyysinen oppimisympäristö on turvallinen, esteetön ja terveyttä edistävä. Fyysinen turvallisuus syntyy turvallisesta ja terveellisestä ympäristöstä. Turvalliset rakennukset, rakenteet, kalusteet ja laitteet sekä turvallinen lähiympäristö ovat osa fyysistä turvallisuutta. Fyysiset oppimisympäristöt on sisällytetty TAI:n pelastus- ja opiskeluhuollon suunnitelmiin siten, että säännöt ja ohjeet ovat voimassa ja päivitettyjä sekä nähtävissä kaikissa

oppimisympäristöissä. Opiskelijat perehdytetään työsuojeluun liittyviin asioihin. Opiskelijoille annetaan turvallisuuskoulutus opiskelijatyössä käytettäviin laitteisiin, koneisiin sekä vaaralliseksi luokiteltuihin aineisiin.

Sosiaaliseen oppimisympäristöön kuuluvat osallisuuteen, osallistumiseen ja vuorovaikutukseen liittyvät asiat. Sosiaalinen turvallisuus sisältää erilaiset opiskelija-, opettaja- ja ohjaajasuhteet, ryhmädynamiikan sekä yhteisön yleisen kiinteyden. Yhteisön jäsenyyden ja yhteisöllisyyden kokemisen on todettu edistävän opiskelurauhaa, opintoihin kiintymistä sekä opiskelijoiden terveyttä ja yleistä hyvinvointia. Oppilaitoksissa aikuisen tehtävänä on varmistaa, että jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus olla osa vertaisryhmää.

Psyykkisellä oppimisympäristöllä tarkoitetaan opiskelun henkistä ilmapiiriä. Opiskelijalla on oikeus kasvaa psyykkisesti turvallisessa ympäristössä. Psyykkisesti turvallinen ympäristö mahdollistaa opiskelijan kielteistenkin tunteiden ilmaisun sekä antaa mahdollisuuden saada apua luotettavalta ja turvalliselta aikuiselta. Hyvä psyykinen turvallisuus rakentuu yhteisön jäsenten keskinäisestä luottamuksesta ja kunnioituksesta sekä yhteisössä vallitsevasta turvallisuuden tunteesta. Monipuolinen vuorovaikutus, vastuullinen toiminta ja käyttäytymistavat ilmenevät turvallisessa psyykkisessä oppimisympäristössä.

Pedagoginen turvallisuus muodostuu turvallisesta oppimisympäristöstä, opiskelijoiden ja henkilökunnan välisistä verkostoista sekä kannustavasta ja tukevasta ohjauksesta. Lisäksi turvallisuuteen liittyvä tutkimus, turvallisuusopetus sekä turvallisuuskulttuurin rakentumista tukevat asiakirjat sisältyvät pedagogiseen turvallisuuteen. Turvallisuuskasvatuksella tarkoitetaan turvallisuuteen liittyviä opetustilanteita, joissa opiskelija oppii tunnistamaan vaarapaikkoja, arvioimaan riskejä ja tekemään turvallisia valintoja. Turvallisuuskasvatuksella pyritään turvallisuusosaamiseen. Turvallisuusosaaminen pyritään ohjaamaan siten, että opiskelija itse ymmärtää vaikuttavansa omalla toiminnallaan niin omaan kuin toistenkin turvallisuuteen, hyvinvointiin ja terveyteen.

TAIn opetuksessa noudatetaan työturvallisuusmääräyksiä. Koulutuksessa, jossa opiskelijat opiskelevat työtä tekemällä, noudatetaan työturvallisuuslakia. Tapaturmien ennaltaehkäiseminen toteutetaan työturvallisuuslain ja työsuojeluvalvontalain velvoitteiden mukaisesti. Työturvallisuuslaki velvoittaa työntekijää noudattamaan työnantajan toimivaltansa mukaisesti antamia määräyksiä ja ohjeita. Työntekijän on muutoinkin noudatettava työnsä ja työolosuhteiden edellyttämää, turvallisuuden ja terveellisuuden ylläpitämiseksi tarvittavaa järjestystä, siisteyttä, huolellisuutta ja varovaisuutta. Työturvallisuuden kannalta ennaltaehkäisevä toiminta toteutetaan työolosuhteiden selvityksen ja seurantaohjelman mukaisesti, ja se tarkistetaan vuosittain työsuojelusuunnitelmassa.

3.1.7. Toimenpiteet nikotiinituotteiden sekä päihteiden käytön ennaltaehkäisemiseksi sekä vähentämiseksi

Ennaltaehkäisevä päihdetyö on koko TAI:n henkilöstön työtä. Se on osa oppilaitoksen arkea niin tauoilla kuin opetustilanteissa ja oppilaitoksen toimintaan liittyvissä tapahtumissa. TAI:n ennaltaehkäisevällä päihdetyöllä pyritään tukemaan opiskelijoiden terveyttä ja hyvinvointia sekä ehkäisemään ja vähentämään päihteiden käyttöä oppilaitoksessa. Päihteiden käyttöä voidaan ehkäistä ja vähentää oppilaitoksessa sekä yhteisöön että yksilöön kohdittuvilla toimilla.

Opiskeluhoitoryhmän tehtävänä on oppilaitoksen yhteisöllinen hyvinvointityö. Toiminta on ensisijaisesti luonteeltaan ennaltaehkäisevää. Ennaltaehkäisevä yhteisöllinen päihdetyö voi olla esimerkiksi tapahtumien ja teemapäivien järjestämistä, viihtyvyyden lisäämistä TAI:n tiloissa tai mielekkään tekemisen järjestämistä tauoille. Myös soveltuvilla oppitunneilla, kuten työkyvyn tunneilla sekä päihteiden käytön ehkäisyyn liittyvällä opetuksella muissa oppiaineissa, tuetaan työtä, jolla TAI ennaltaehkäisee päihdehaittoja.

Yksilöllistä ennaltaehkäisevää päihdetyötä ovat keskustelut opiskelijoiden kanssa, päihdetiedon lisääminen, päihteiden käytön puheeksi otto, tuki päihteiden käytön lopettamisessa sekä riskikäytön esiintyessä sujuva hoitoon ohjaus. Ennaltaehkäisevässä päihdetyössä tärkeää on myös yhteistyö huoltajien kanssa, esimerkiksi viestintä, tiedotus ja kotiväenillat. TAI:n tavoitteena on lisätä yhteisöllistä ehkäisevää päihdetyötä oppilaitosympäristössä järjestämällä opiskelijoita osallistavaa toimintaa toimintavuoden aikana lisäämällä samalla tietoutta ja keskustelua päihteistä. Tähän tavoitteeseen pyritään esimerkiksi lisäämällä taukojen viihtyvyyttä ja aktiivisuutta sekä järjestämällä teemapäiviä, hyvinvointivälitunteja, aktiviteetteja, mielekkäitä oleskelutiloja sekä ulkopuolisia luentoja.

TAI:ssa seurataan oppilaitoksen päihdetilannetta kouluterveyskyselyn, terveystarkastusten sekä oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastusten avulla. Kouluterveyskyselyn tulokset käydään läpi opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmässä sekä koulutalo-kohtaisissa opiskeluhyvinvointiryhmissä. Kyselyn tuloksista tiedotetaan TAI:n henkilöstölle ja opiskelijoille, ja tulosten perusteella tehdään myös tarvittavat toimenpiteet. Terveystarkastuksista puolestaan kootaan yhteenvedot, joiden perusteella tehdään tarvittaessa kohdennettuja toimenpiteitä. Oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastukset tehdään kolmen vuoden välein, ja ehkäisevää päihdetyötä arvioidaan osana näitä tarkastuksia.

3.1.8. Yhteistyö ja tarkastamiskäytännöt oppimisympäristöjen terveellisyden, turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin takaamiseksi

Opiskeluympäristöllä ja -yhteisöllä on suuri merkitys opiskelijan terveydelle ja hyvinvoinnille sekä mahdollisuuksille oppia omien kykyjensä mukaisesti. Terveellinen, turvallinen ja hyvinvoiva opiskeluympäristö muodostuu hyvistä fyysisistä, psyykkisistä, sosiaalisista ja pedagogisista olosuhteista, ja niistä hyötyvät sekä opiskelijat että henkilöstö.

Opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaitosympäristön terveellisyden, turvallisuuden ja oppilaitosyhteistyön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta. Tehtävää toteutetaan tarkastamalla TAln oppilaitokset kolmen vuoden välein (terveydenhuoltolaki 1326/2010).

Muilla viranomaisilla, kuten poliisi- ja sosiaaliviranomaisilla, on velvollisuus osallistua tarvittaessa tarkastuksen yhteistyöhön. Kaikki koulu- ja opiskeluterveydenhuollon piirissä olevat oppilaitokset on tarkastettava monialaisesti, ja oppilaitosten terveellisyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastus tehdään yhteistyössä eri viranomaisten ja muiden tahojen kanssa (Valtioneuvoston asetus 338/2011).

Tarkastukset sisältävät opiskeluyhteisön hyvinvoinnin ja oppilaitosympäristön terveellisyden ja turvallisuuden arvioinnin. Arviointiin tarvitaan useiden eri ammattilaisten osaamista sekä opiskelijoiden ja huoltajien näkemyksiä. Tarkastukset koostuvat seuraavista osa-alueista:

- Yhteisön hyvinvointi
- Psykososiaalinen hyvinvointi
- Opiskelun järjestäminen hyvinvointia tukevasti
- Ennaltaehkäisevä päihdetyö
- Liikunnallisuuden ja ergonomian edistäminen
- Terveellisten ruokailutottumusten edistäminen
- Terveellisyys ja turvallisuus kiinteistössä:
 - Rakennus ja sisätilat
 - Piha ja liikenne
 - Esteettömyys
- Turvallisuuden edistäminen:
 - Turvallisuuden edistäminen yhteisössä ja ympäristössä
 - Tapaturmien ehkäisy
 - Paloturvallisuus ja pelastautuminen
- Opiskeluhoito ympäristön terveellisyden, turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tukena:
 - Opiskeluhoollon monialaisen yhteistyön rakenteet

- Yhteisöllinen työ
- Opiskeluhoollon palvelut

3.1.9. Opiskeluun liittyvien matkojen, kuljetusten ja odotusaikojen turvallisuutta koskevat ohjeet

Opiskelija on TAln vakuutuksen piirissä koulumatkoilla, myös työelämässä tapahtuvan oppimisen aikana. Poikkeuksena ovat koulumatkat moottoriajoneuvolla, jolloin opiskelija on liikennevakuutuksen piirissä. Oppilaitoksen vakuutus korvaa tapaturmat, jotka sattuvat kouluajalla luokkamuotoisessa opetuksessa, oppilaitoksen järjestämässä opetustyössä, välitunneilla, koulun toimintaan liittyvillä retkillä sekä opiskelijan osallistuessa oppilaitoksen suunnitelmien mukaisesti tapahtumiin ja kilpailuihin tai muihin vastaaviin tilaisuuksiin.

3.1.10. Toiminta äkillisissä kriiseissä sekä uhka- ja vaaratilanteissa

TAln jokaiselle koulutusyksikölle on laadittu oma pelastussuunnitelma. Pelastussuunnitelmaan on laadittu toimintaohjeet äkillisten uhka- ja vaaratilanteiden varalle. Kunkin koulutusyksikön pelastussuunnitelman voi lukea kyseisessä koulutusyksikössä. Lisäksi TAln jokaisessa koulutalossa on nimetty turvallisuusryhmä, joka vastaa kyseisen koulutalon turvallisuuskäytänteistä.

TAln kriisisuunnitelma koskee koko TAlta. Kriisisuunnitelmassa määritellään, miten TAlssa toimitaan äkillisissä kriisitilanteissa. TAln koulutaloissa on nimetty kriisiryhmä, joka vastaa koulutalon toiminnasta kriisitilanteessa sekä koordinoi, suunnittelee ja toteuttaa tukitoimia kriisitilanteisiin liittyen.

3.2. Yksilökohtainen opiskeluhoolto

3.2.1. Opiskeluhoollon kuraattori- ja opintopsykologipalvelut

Kuraattori- ja opintopsykologipalveluilla tarkoitetaan opiskeluhoollon kuraattorin ja opintopsykologin opiskelijalle antamaa tukea ja ohjausta. Opintopsykologille opiskelijat voivat varata ajan keskusteluun mieltä painavista asioista, jotka vaikuttavat hyvinvointiin ja opintojen sujumiseen. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi opiskeluvaikeudet, vaikeus olla ryhmässä, mielenterveysasiat tai jokin elämässä tai voinnissa tapahtunut muutos, joka haittaa opintojen etenemistä tai koulussa viihtymistä.

Kuraattori puolestaan auttaa asumisessa, ihmissuhteissa, kiusaamistilanteissa ja perheongelmissa. Tämän lisäksi lastensuojelulliset asiat, taloudellinen ohjaus ja neuvonta ovat osa kuraattorin työtä. Kuraattori on myös mukana oppilaitoksen yhteisöllisessä toiminnassa

yhteistyössä muiden toimijoiden ja opiskelijoiden kanssa järjestäen erilaisia hyvinvointia tukevia toimintoja.

Kuraattori- ja opintopsykologipalveluja toteutetaan TAlssa opiskelijan tilanteen mukaan yhteistyössä huoltajien tai muiden läheisten kanssa. Kuraattori ja opintopsykologi tekevät yhteistyötä opettajien ja muiden verkostossa toimivien tahojen kanssa. Tuen tarvetta arvioidaan ja tukitoimia suunnitellaan yhteistyössä huoltajien sekä muun henkilöstön kanssa. Kuraattorin ja opintopsykologin työn tavoitteena on edistää niin yksittäisen opiskelijan kuin myös koko oppilaitosyhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta sekä myönteistä opiskeluilmapiiriä yhteistyössä oppilaitoksen henkilöstön kanssa.

TAlssa kuraattori ja opintopsykologi ovat tavoitettavissa puhelimella tai Wilmassa arkipäivisin. Heidän palveluihinsa pääsee ajanvarauksella. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti opiskelijalle tarjotaan kiireellisessä tapauksessa aika samana tai seuraavana oppilaitoksen työpäivänä. Kiireettömässä tapauksessa aika tarjotaan viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä. Kuraattorin ja opintopsykologin palvelut ovat vapaaehtoisia ja luottamuksellisia. TAln kuraattori- ja opintopsykologipalveluista vastaa Turun kaupunki.

3.2.2. Opiskeluterveydenhuollon palvelut

Opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on edistää opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta, opiskelijoiden opiskelukykyä ja terveyttä sekä järjestää yksilöllistä terveyden- ja sairaanhoitoa. Opiskeluterveydenhuolto sisältää muun muassa terveystarkastukset, rokotukset, seksuaaliterveysasiat sekä mielenterveys- ja päihdetyön.

Pääsääntöisesti tutkintokoulutuksessa opiskelijalle järjestetään terveydenhoitajan terveystarkastus ensimmäisenä opiskeluvuonna ja lääkärintarkastus toisena opiskeluvuonna.

Opiskeluterveydenhuollossa tehdään myös kutsuntojen ennakkotarkastuksia.

Terveydenhoitajien avovastaanotot toteutuvat TAlssa koulutalokohtaisesti ja pääasiassa aamuvastaanottoina. Opiskelijoiden tapaamiset terveydenhoitajan kanssa voidaan sopia myös puhelimen tai Wilman välityksellä.

TAln opiskelijat asioivat ensisijaisesti oppilaitoksen omalla terveydenhoitajalla. Lääkärien vastaanottoajat varataan hoitajan kautta. Opiskeluterveydenhuollon keskitetyn ajanvaraus- ja neuvontapuhelimen numero on 02 266 1570. Ajanvaraus- ja neuvontapuhelin on avoinna seuraavasti:

- Maanantaista torstaihin kello 8–14
- Perjantaisin kello 8–13.

Lisää tietoa opiskeluterveydenhuollosta löytyy Turun kaupungin verkkosivuilta: [Opiskeluterveydenhuolto](http://www.turku.fi/opiskeluterveydenhuolto) (www.turku.fi/opiskeluterveydenhuolto).

3.2.3. TAI:n puheeksi ottamisen malli

Tuen tarpeen varhainen tunnistaminen ja selvittäminen eli varhainen puuttuminen edellyttävät huolta herättävien asioiden aktiivista puheeksi ottamista. Koko TAI:n henkilöstöllä on vastuu puuttua huolta herättäviin asioihin. Opiskeluhuollon työntekijät ovat TAI:n henkilöstön tukena ja työparina.

Huolen puheeksi ottaminen on hyvä tehdä heti, kun on herännyt huoli opiskelijan voinnista. Huolen voi ottaa puheeksi, vaikka sen aiheellisuudesta ei olisi varmaa tietoa. On kuitenkin tarpeellista katsoa, että hetki on turvallinen, rauhallinen ja opiskelijan yksityisyyttä kunnioitava. Opiskelijat toivovat puheeksi oton tapahtuvan ymmärtäväisesti, empaattisesti ja avoimesti. Tieto huolesta tulee välittää myös vastuuopettajalle.

Puheeksi ottamisen eri vaiheissa on hyvä toimia seuraavasti:

Ennen puheeksi ottamista:

- Pohdi huoltasi ja mieti, miten sen voisi sanoittaa. Esimerkiksi useampi huolenaihe on hyvä jakaa osiin.
- Mieti, mitä voisi seurata, jos huolta ei oteta puheeksi.
- Mieti, missä asioissa tarvitset opiskelijan kanssa opiskelijahuollollista tai moniammatillista yhteistyötä.
- Mieti, mikä opiskelijan kanssa työskentelyssä on hyvää ja toimivaa.
- Mieti, miten otat huolen puheeksi niin, ettei opiskelija koe sitä moitteeksi tai syytteeksi. Ennakoi, miten opiskelija voisi reagoida siihen, mitä sanot.
- Valmistaudu etukäteen siihen, miten esität huolesi.
- Mieti rauhallinen ja turvallinen hetki, jolloin huoli on hyvä ottaa puheeksi.

Puheeksi ottamisen aikana:

- Kerro huolesi opiskelijalle konkreettisesti. Älä tuo esille omia tulkintojasi.
- Vältä suoraa ohjeistamista, neuvomista ja johdattelua. Esitä selkeitä kysymyksiä, esimerkiksi miten, mitä ja milloin.
- Kuuntele opiskelijaa. Ole empaattinen, läsnä ja joustava. Esitä kysymyksiä enemmän kuin vastauksia.
- Huomaa ja vahvista hyvää.

Puheeksi ottamisen jälkeen:

- Mieti, miten huoliasian prosessi jatkuu: esimerkiksi opiskelijan ohjaaminen opiskeluterveydenhuoltoon, lastensuojeluilmoituksen tekeminen sekä ilmoittaminen vastuuopettajalle.
- Yhteistyön jatkuminen opiskelijan kanssa on tärkeää. Mieti, miten turvaat tämän.

- Käy itsereflektio keskustelun jälkeen siitä, miten keskustelu sujui ja autoiko se pienentämään huoltasi.

3.2.4. MAR-ryhmä opiskelijan tukena

Monialainen asiantuntijaryhmä eli **MAR** on yhteistyöryhmä, joka tukee opiskelijaa ja hänen perhettään. Monialaisuus tarkoittaa tässä opiskelijan pedagogisten, sosiaalisten ja terveydellisten asioiden tukemista. Näistä asioista keskustellaan verkostossa tavoitteena tukea opiskelijan opinnoissa jaksamista.

MAR-tapaamisen voi koota kuka tahansa opiskeluhuolto- tai opetushenkilöstöön kuuluva, jolla herää huoli opiskelijan voinnista ja oppimisesta tai opintojen etenemisestä. Se voi olla esimerkiksi vastuupettaja, opinto-ohjaaja, erityisopettaja tai opiskeluhuollon henkilökuntaan kuuluva työntekijä, kuten terveydenhoitaja, opintopsykologi tai kuraattori. Opiskelijalla on oikeus valita, keitä toimijoita monialaisessa asiantuntijaryhmässä on käsittelemässä hänen asioitaan (L1287/2013, 18 §). Tämä on suostumusta pyydettyä selkeästi tuotava esille opiskelijalle ja hänen huoltajalleen. Suostumus monialaisen asiantuntijaryhmän koamiseen antaa ryhmän jäsenille oikeuden kertoa salassa pidettäviä tietoja toisilleen. MAR-ryhmä tai muut opiskeluhuollon asiantuntijat ovat opiskelijan ja hänen perheensä tukena mahdollisten kurinpitorangeistusten tai opiskeluoikeuden peruuttamisen käsittelytilanteissa. Muita tukimuotoja TA:ssa ovat varhainen tuki eli **VARTU** ja tehostettu tuki eli **TEHO**.

Lisää tietoa monialaisesta ammattiryhmästä löytyy esimerkiksi Sosiaali- ja terveysministeriön verkkosivuilta Kuntainfosta 13a/2015: [Uusi soveltamisohje oppilas- ja opiskelija-huoltolainsäädännön toteuttamisen tueksi](http://www.stm.fi) (www.stm.fi).

3.2.5. MAR-tapaaminen ja opiskeluhuoltokertomus

MAR-tapaamisista laaditaan opiskeluhuoltokertomus Wilmaan opiskelijan muistioihin. MAR-tapaamiseen osallistuvat asiantuntijat sopivat etukäteen, kuka heidän keskuudessaan toimii tapaamisen puheenjohtajana ja kuka laatii tapaamisesta muistion. [Monialaisen asiantuntijaryhmän Wilma-ohje](http://www.turkuai.fi/wilma-ohjeet) löytyy TA:n verkkosivuilta (www.turkuai.fi/wilma-ohjeet). MAR-tapaamiseen osallistuvilla asiantuntijoilla on oikeus lukea opiskelijan opiskeluhuoltokertomus. Jos opiskelija antaa luvan, voidaan luku-oikeus antaa myös muille opiskelijaa tukeville asiantuntijoille, kuten jollekin muulle opettajalle tai ammatilliselle ohjaajalle. Lisäksi opiskelijan luvalla ja pyynnöstä voidaan opiskeluhuoltokertomus luovuttaa koulun ulkopuoliselle, opiskelijan verkostoon kuuluvalle henkilölle, kuten opiskelijan huoltajalle, tukihenkilölle, hoitavalle taholle tai sosiaalitoimen työntekijälle. Kirjaukset luovutetuista tiedoista kirjataan opiskeluhuoltokertomukseen.

Jos oppivelvollinen siirtyy TA:sta toiselle koulutuksen järjestäjälle, TA:n on viipymättä ja salassapitosäännösten estämättä toimitettava oppivelvollisen koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot uudelle koulutuksen järjestäjälle.

3.2.6. Yksilökohtainen opiskeluhoito ja pedagoginen tuki

Opiskelijan opintojen tukeminen on TA:ssa kokonaisvaltaista ja edellyttää tiivistä yhteistyötä opiskeluhoitoon ja pedagogisen tuen välillä. Varhainen pedagoginen tuki ja yhteistyö opiskeluhoitoon kanssa ehkäisevät ongelmien kasaantumista. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan opettajalla on velvollisuus ohjata opiskelija opiskeluhoitoon palvelujen piiriin, mikäli hänellä herää huoli opiskelijan terveydellisistä tai psykososiaalisista tarpeista (11 §). Yhteistyötä voidaan tehdä myös edellä mainituissa MAR-tapaamisissa (ks. luku 3.2.5). Opiskeluhoitoon palvelut koostuvat opiskeluterveydenhuollosta, verkostoyhteistyöstä, kuraattorin ja psykologin palveluista sekä muista mahdollisista erillisistä palveluista. Pedagoginen tuki ja ohjaus puolestaan kuuluvat erityisopettajille, Oppimo-opettajille, ammatillisille ohjaajille, työpaikkaohjaajille, vastuupettajille, opinto-ohjaajille ja opettajille. [Lisää tietoa pedagogisesta tuesta ja opiskeluhoitosta TA:ssa](#) voi lukea TA:n verkkosivuilta (www.turkuai.fi/opintojen-ohjaus).

4 Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Opiskelijoiden osallistamisen ja vaikutusmahdollisuuksien keskiössä ovat **ryhmäedustajat, opiskelijakunta-, opiskelijayhdistys- ja tutortoiminta**. Opiskelijoiden osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien toteutumista tukee opiskelijatoiminnan koordinaattori. Opiskelijatoiminnan koordinaattorin tehtävänä on varmistaa opiskelijakunta-, opiskelijayhdistys- ja tutortoiminnan jatkuvuus ja kehittäminen. Roolin perustehtäviin kuuluu yhteisöllisen ja ennaltaehkäisevän opiskeluhoitoon toteuttaminen yhteistyössä opiskelijoiden kanssa.

Ryhmäedustajia valitaan jokaisesta ryhmästä kaksi, ja heidän tehtävänä on muun muassa toimia tiedonvälittäjinä oman ryhmän sekä koulutusyksikön koulutuspäällikön välillä. Koulutuspäälliköt järjestävät kaksi kertaa toimintakaudessa opiskelijoiden palautetilaisuuksia. Palautetilaisuuksissa on tarkoitus kuulla opiskelijoiden ajatuksia, mielteitä ja huolia opiskelusta ja opiskeluympäristöstä. [Lisää tietoa TA:n palautteista](#) löytyy TA:n verkkosivuilta Laatuksikirjasta (www.turkuai.fi/laatuksikirja).

Opiskelijakunnan hallitus edustaa opiskelijakuntaa omassa koulutalossaan ja pyrkii lisäämään opiskeluviihtyvyyttä ja yhteisöllisyyttä sekä ottaa kantaa opiskelijoita koskeviin asioihin. TA:n **opiskelijayhdistys TAIKA ry:n** tehtävänä on huolehtia vastaavista asioista

koko TAI:n tasoisesti. **Tutorit** puolestaan ovat tärkeässä roolissa uusien opiskelijoiden ryhmäytyksessä, vertaisopiskelijana toimimisessa, omaan koulutaloon tutustuttamisessa sekä oppilaitoksen ja oman opiskelualan markkinointityössä.

Lisäksi opiskelijat pääsevät osallistumaan ja vaikuttamaan oman opiskeluympäristönsä kehittämiseen erilaisten palautteiden ja kyselyiden kautta. Opiskelija voi antaa palautetta Turun kaupungin sähköisen palautepalvelun kautta, valtakunnallisesti toteutettavien ja oppilaitoksen omien kyselyiden kautta. Opettajat keräävät palautetta opetuksestaan. Kaikki palautteet käsitellään oppilaitoksessa ja niiden avulla kehitetään toimintaa.

TAI:ssa opiskelijaedustus huomioidaan myös erilaisissa työryhmissä ja raadeissa. Opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmässä, koulutalojen opiskeluhyvinvointiryhmissä sekä SORA-toimielimessä on mukana vähintään yksi opiskelijaedustaja. Opiskelijaedustus pyritään saamaan myös erilaisiin raateihin, kuten ruokapalveluihin. Opiskelijakunta on mukana myös oppilaitoksen suunnitelmien päivitystyössä, hankkeissa ja muussa kehitystyössä, johon tarvitaan opiskelijoiden näkemystä.

Huoltaja osallistetaan opiskelijoiden hyvinvointiasioihin tiedottamalla ja keräämällä palautetta koulutalojen opiskeluhyvinvointiryhmien toiminnasta. Huoltajille lähetetään vähintään kerran lukukaudessa ajankohtaista tietoa kotiväen (illoista, opiskelijoiden hyvinvoinnista sekä oppilaitoksen opiskeluhyvinvoinnin toimenpiteistä, kuten yhteisöllisistä tapahtumista, teemaviikoista ja opiskelijakuntatoiminnasta. Huoltajien toiveet ja ideat opiskeluhyvinvointiryhmän toiminnasta pyydetään yhteydenottoina koulutuspäälliköihin, joiden alaisina opiskeluhyvinvointiryhmät toimivat.

5 Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi kiusaamiselta ja häirinnältä

TAI:ssa kaikenlainen kiusaaminen ja häirintä on kiellettyä. TAI:n verkkosivuilta Opiskeluhuollon ohjeet -osiosta löytyy [ohjeet ja lisätietoa kiusaamis- ja häirintätilanteisiin](http://www.turkuai.fi/opiskeluhuollon-ohjeet) (www.turkuai.fi/opiskeluhuollon-ohjeet). TAI:ssa halutaan varmistaa, että kaikki epäkohdat tulevat tietoon, jotta voidaan taata kaikille turvallinen ympäristö.

Jos opiskelija kokee tulleen kiusatuksi tai huomaa kiusaamista, tulisi hänen ilmoittaa asiasta vastuuopettajalle tai kuraattorille. Jos oletettu kiusaaja on henkilökunnan jäsen, tulisi asiasta ilmoittaa koulutuspäällikölle. Vastuuopettaja ja kuraattori keskustelevat tilanteen osapuolten kanssa, ja keskustelut dokumentoidaan Wilmaan. Keskusteluissa sovitaan, miten toimitaan jatkossa, ja päätetään seurannasta. Tarvittaessa kiusaamisesta keskustellaan myös silminnäkijöiden kanssa.

Oppilaitoksen tavoitteena on aina pyrkiä sovitteluun kiusaamistilanteet. Jos kiusaaminen ei lopu, asia siirtyy koulutuspäällikölle kurinpitomenettelyyn. Kiusaamistilanteiden selvittämisessä avoimuus ja yhteistyö ovat tärkeitä. Oppilaitos voi tarvittaessa konsultoida poliisia. Jos kiusaaminen täyttää rikoksen tunnusmerkit, on oppilaitos aina yhteydessä poliisiin.

6 Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen, seuranta ja kehittäminen

Tämän opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista seurataan omavalvonnalla. Omavalvonnalla arvioidaan myös sitä, miten hyvin toiminta vastaa lainsäädännön tavoitteita ja TAln toiminta- ja arviointijärjestelmää sekä sitä, miten edellisessä omavalvonnan tarkistuksessa asetetut toimenpiteet ovat toteutuneet.

Omavalvontaa tehdään koko TAln tasolla sekä TAln eri koulutusyksiköiden tasolla. Koulutusyksiköiden tasoinen omavalvonta tehdään ennen koko TAln tasoista omavalvontaa. Opiskeluhyvinvointiryhmät tekevät koulutusyksiköiden tasoisen omavalvonnan, ja kunkin opiskeluhyvinvointiryhmän puheenjohtaja vastaa omavalvonnan käynnistämisestä. Kun koulutusyksiköiden tasoinen omavalvonta on tehty, toimitetaan valmiit omavalvontalistat ja muut mahdolliset materiaalit

- TAln opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmälle, joka tekee koko TAln tasoisen omavalvonnan, ja
- TAln johtoryhmälle, joka ehdottaa jatkotoimenpiteet omavalvonnan perusteella.

Omavalvonnan tulokset käsitellään kevään Opiskeluhoitosuunnitelman kehittämissäpäivässä.

Omavalvonnan apuna käytetään tarkistuslistaa, josta on myös malli tämän suunnitelman liitteenä (ks. liite 2). Tarkistuslista auttaa havaitsemaan, mikä on opiskeluhoitosuunnitelman toteutumisen, seurannan ja kehittämisen sen hetkinen tilanne ja mitä täytyy mahdollisesti vielä kehittää. Tarkistamisessa käytetään kolmiportaista arviointia, eli jokainen tarkistuslistalla oleva toimenpide arvioidaan asteikolla 0–2:

- 0: ei toteudu
- 1: toteutuu, mutta kaipaa kehittämistä
- 2: toteutuu lain mukaisesti ja TAln toimintajärjestelmän mukaisesti.

Kun omavalvonnan tarkistus on tehty, ryhdytään ensisijaisesti kehittämään niitä toimenpiteitä, joiden arvio tarkistuslistalla on 0 eli 'ei toteudu'. Tällaiset toimenpiteet arvioidaan vuosittain, kunnes kyseiset toimenpiteet ovat vähintään tasolla 1. Kun toimenpiteet ovat vähintään tasolla 1, niitä arvioidaan omavalvonnassa enää joka toinen vuosi. Jokaisen

omavalvonnan tarkistuksen yhteydessä TAln johtoryhmä päättää, mihin opiskeluhuollon osa-alueisiin keskitytään seuraavassa omavalvonnassa.

Omavalvonnan lisäksi opiskeluhuollon nykytilaa arvioidaan opiskelijoille suunnatuilla kyselyillä. Arvioinnista vastaavat TAln opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmä sekä koulutalojen opiskeluhyvinvointiryhmät. Opiskelijoilta kerättävästä palautetiedosta ja sen hyödyntämisestä kerrotaan tarkemmin luvussa 2.

7 Opiskeluhuollosta tiedottaminen

TAln opiskeluhuollon suunnitelma julkaistaan TAln verkkosivuilla Laatukäsikirjassa. Näin varmistetaan, että suunnitelma on vapaasti kaikkien saatavilla. Suunnitelman julkaisusta vastaa TAln viestintäryhmä.

Henkilöstölle järjestetään suunnitelmasta myös TEAMS-perehdytyksiä, joista vastaavat opiskeluhyvinvointiryhmä sekä opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmä. Lisäksi alla listatuilla toimenpiteillä varmistetaan, että TAln opiskeluhuoltosuunnitelmasta tiedotetaan useassa eri yhteydessä sekä TAln henkilöstölle että opiskelijoille ja heidän huoltajilleen.

Suunnitelmasta tiedotetaan:

- TAln johtoryhmän kokouksessa. Tästä toimenpiteestä vastaa TAln rehtori.
- TAln opiskeluhyvinvointiryhmissä. Tästä toimenpiteestä vastaa kunkin opiskeluhyvinvointiryhmän puheenjohtaja.
- TAln uutiskirjeessä. Tästä toimenpiteestä vastaa TAln palvelualuejohtaja.
- Koko henkilöstön henkilöstöinfossa. Tästä toimenpiteestä vastaa TAln rehtori.
- Opettajankokouksissa. Tästä toimenpiteestä vastaavat TAln koulutuspäälliköt.
- Uuden henkilöstön perehdytyksessä koulutusyksiköissä. Tästä toimenpiteestä vastaavat TAln koulutuspäälliköt ja tiimivastaavat.
- Uusien opiskelijoiden ja ryhmien perehdytyksessä. Tästä toimenpiteestä vastaavat TAln vastuopettajat ja opinto-ohjaajat.
- TAln yhteistyötahoille. Tästä toimenpiteestä vastaa TAln opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmä.

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi TAln opiskelijoille ja heidän huoltajilleen tiedotetaan TAln opiskeluhuollon palveluista, vastuuhenkilöistä ja palveluajoista sekä -paikoista TAln verkkosivuilla, Wilmassa ja kotiväenilloissa. Tästä toimenpiteestä vastaavat TAln viestintäryhmä, opiskeluhyvinvointiryhmät sekä opinto-ohjaajat.

Lähteet ja lisätietoa

Alla olevien linkkien kautta pääset tutustumaan lisää tämän opiskeluhuoltosuunnitelman keskeisiin lähteisiin, kuten lakeihin, määräyksiin, ohjeisiin ja oppaisiin.

- [Laki ammatillisesta koulutuksesta \(531/2017\)](#)
- Kuntaliitto: [Opiskeluhuollon järjestäminen 2023](#)
- Opetushallitus: [Määräys opiskeluhuollon keskeisistä periaatteista ja tavoitteista sekä opiskeluhuoltosuunnitelman laatimisesta ammatillisessa koulutuksessa \(OPH-1105-2022\)](#)
- Opetushallitus: [Opiskelijan opintososiaaliset etuudet oppisopimuskoulutuksessa](#)
- Opetushallitus: [SORA – ratkaisuja soveltumattomuuteen](#)
- [Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki \(1287/2013\)](#)
- Sosiaali- ja terveysministeriö: Kuntainfo 13a/2015: [Uusi soveltamisohje oppilas- ja opiskelijahuoltolainsäädännön toteuttamisen tueksi](#)
- Sosiaali- ja terveysministeriö: [Opiskeluterveydenhuollon opas 2021](#)
- [Terveystieteiden tutkimuskeskus \(TTK\) - Opiskeluterveydenhuoltolaki \(1326/2010\)](#)
- Terveiden ja hyvinvoinnin laitos: [Kenelle opiskeluterveydenhuollon palvelut kuuluvat?](#)
- Terveiden ja hyvinvoinnin laitos: [Opiskeluhuolto](#)
- Turun kaupunki: [Opiskeluterveydenhuolto](#)
- Työllisyysrahasto: [Ammattitutkintostipendi](#)
- Valtioneuvosto: [Asetus \(338/2011\) neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta](#)

Liite 1: Malli opiskeluhyvinvoinnin vuosikellosta

Tämä on TAln opiskeluhyvinvoinnin vuosikellon mallipohja, jota TAln koulutusyksiköt voivat muokata oman yksikkönsä toimintaan sopivaksi. Tämä mallipohja ei siis ole valmis vuosikello, vaan sen on tarkoitus täydentyä TAln koulutusyksiköiden arjessa. Vuosikello on jaettu kalenterikuukausien mukaisesti kahteentoista osaan, ja se alkaa elokuusta ja päättyy toukokuuhun. Jokaisen kuukauden kohdalle on sijoitettu valmiiksi muutamia opiskeluhyvinvoinnin teemoja ja tapahtumia. Valmiiden teemojen ja tapahtumien lisäksi on kuitenkin tärkeää, että jokainen TAln koulutusyksikkö sijoittaa omaan vuosikelloonsa myös

- toimintaa, jossa opiskelijat ja henkilökunta kohtaavat
- yhteistyötä koulutalojen välillä, jotta voidaan jakaa ja hyödyntää erilaista osaamista
- yhteistyötä muiden toimijoiden kuten järjestöjen kanssa
- koulutuspäälliköiden järjestämät opiskelijoiden palautetilaisuudet, jotka pidetään kaksi kertaa lukuvuoden aikana.

Elokuu

Elokuussa hyvinvoinnin teemana on esimerkiksi **ryhmytyminen**:

- **Amis alkaa -kokonaisuus**
 - Kokonaisuus sisältää ryhmäytyspäivät, tutustumisen ohjauksen ja tuen palveluihin sekä orientoitumisen opintoihin.
 - Ajankohta: koko elokuu, jatkuu myös syyskuussa.
 - Vastuutaho:

Syyskuu

Syyskuussa hyvinvoinnin teemoja ovat esimerkiksi **vaikuttaminen ja osallisuus** sekä **ehkäisevä päihdetyö**.

- **Vaikuttaminen ja osallisuus:**
 - **Ryhmäedustajien valinta**
 - Valitaan jokaisesta opetusryhmästä kaksi ryhmäedustajaa
 - Ajankohta: viikot 33–37
 - Vastuutaho: vastuuopettajat ja koulutuspäällikkö
 - **Opiskelijakunnan syyskokous**
 - Ajankohta: viikko 38
 - Vastuutaho: opiskelijatoiminnan koordinaattori

- **Ehkäisevä päihdetyö:**
 - **Säkitön syyskuu -teemakuukausi**
 - Teemakuukausi on osa Lounais-Suomen syöpäyhdistyksen Niko-toimintaa.
 - Ajankohta 1.–30.9.2023
 - Vastuutaho:

Lokakuu

Lokakuussa hyvinvoinnin teemoja ovat esimerkiksi **liikenneturvallisuus** sekä **hyvinvointi ja mielenterveys**.

- **Liikenneturvallisuus:**
 - **Heijastinpäivä**
 - Ajankohta: 1.10.2023
 - Vastuutaho:
- **Hyvinvointi ja mielenterveys:**
 - **SAKU ry:n Hyvinvointivirtaa-teemaviikot**
 - Teemaviikot voivat sisältää esimerkiksi lajikokeiluja oman ryhmän kanssa.
 - Ajankohta: viikot 40–42
 - Vastuutaho:
 - **Maailman mielenterveyspäivä**
 - Mielenterveysteemaa voi toteuttaa esimerkiksi Mikä auttaa jaksamaan? -posterilla sekä matalan kynnyksen keskusteluavulla.
 - Ajankohta: 10.10.2023
 - Vastuutaho:

Marraskuu

Marraskuussa hyvinvoinnin teemoja ovat esimerkiksi **ehkäisevä päihdetyö** sekä **suvaitsevaisuus ja moninaisuus**.

- **Ehkäisevä päihdetyö:**
 - **Ehkäisevän päihdetyön viikko**
 - Ehkäisevän päihdetyön viikkoa on järjestämässä esimerkiksi EHYT ry.
 - Ajankohta: viikko 45
 - Vastuutaho:
- **Suvaitsevaisuus ja moninaisuus:**
 - **Kansainvälinen suvaitsevaisuuden päivä**

- ☐ Teemapäivän materiaalia löytyy esimerkiksi Suomen YK-liiton verkkosivuilta.
- ☐ Ajankohta: 16.11.2023
- ☐ Vastuutaho:

Joulukuu

Joulukuussa hyvinvoinnin teemoja ovat esimerkiksi **kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy** sekä **yhteisöllisyys**.

- **Kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy:**
 - **Ihmisoikeuksien viikko**
 - ☐ Ihmisoikeusteemaa voi toteuttaa esimerkiksi Meillä ei kiusata -somehaasteen avulla.
 - ☐ Ajankohta: 4.–10.12.2023
 - ☐ Vastuutaho:
- **Yhteisöllisyys:**
 - **Itsenäisyyspäivä**
 - ☐ Ajankohta: 6.12.2023
 - ☐ Vastuutaho:
 - **Joulu**
 - ☐ Jouluteemaan kuuluvat esimerkiksi joulujuhlat ja valmistujaisjuhlat.
 - ☐ Ajankohta: joululomaa edeltävä viikko.
 - ☐ Vastuutaho:

Tammikuu

Tammikuussa hyvinvoinnin teemoja ovat esimerkiksi **liikunnallisuus** sekä **terveyden edistäminen**.

- **Liikunnallisuus:**
 - **Lajikokeiluja**
 - ☐ Lajikokeiluja voi toteuttaa esimerkiksi Liikkuva toinen aste -hankkeen avulla tai yksilöaktiviteetteina, kuten kuntosalien esittelynä.
 - ☐ Ajankohta:
 - ☐ Vastuutaho:
- **Terveyden edistäminen:**
 - **Tipaton tammikuu -teemakuukausi**
 - ☐ Teemakuukautta voi toteuttaa esimerkiksi pitämällä päihteettömyyskilpailuja niin opiskelijoille kuin henkilökunnallekin.

- Ajankohta:
- Vastuutaho:

Helmikuu

Helmikuussa hyvinvoinnin teemana on esimerkiksi **yksinäisyyden ehkäisy ja ystävyys:**

- **Ystävänäpäivä**
 - Ajankohta: 14.2.2024
 - Vastuutaho:

Maaliskuu

Maaliskuussa hyvinvoinnin teemoja ovat esimerkiksi **yhdenvertaisuus ja moninaisuus** sekä **ruutuaika, tietotekniikka ja sosiaalinen media.**

- **Yhdenvertaisuus ja moninaisuus:**
 - **Rasisminvastainen viikko**
 - Ajankohta: viikko 12
 - Vastuutaho:
- **Ruutuaika, tietotekniikka ja sosiaalinen media:**
 - Teemaa voi toteuttaa esimerkiksi Mihin kaikkeen aikaa jää, kun vähennät ruutuaikaa? -tietoiskuposterilla, opiskelijagallupilla siitä, kuinka lisätä oppilaitoksen tilojen viihtyvyyttä ja minkälaisia aktiviteetteja oppilaitokseen kaivataan, sekä käymällä läpi, kuinka ruutuaikaa voi itse seurata ja rajata.
 - Ajankohta:
 - Vastuutaho:

Huhtikuu

Huhtikuussa hyvinvoinnin teemoja ovat esimerkiksi **terveys ja mielenterveys.**

- **Terveys:**
 - **Maailman terveyspäivä**
 - Maailman terveyspäivänä käsitellään terveysasioita kansallisella ja globaalilla tasolla. Teemapäivän materiaalia löytyy esimerkiksi Suomen YK-liiton verkkosivuilta.
 - Ajankohta: 7.4.2024
 - Vastuutaho:
- **Mielenterveys:**
 - **Opiskelijoiden mielenterveyspäivä**

- ☐ Lisätietoa teemapäivästä on esimerkiksi Nyyti ry:n verkkosivuilla.
- ☐ Ajankohta: 13.4.2024
- ☐ Vastuutaho:

Toukokuu

Toukokuussa hyvinvoinnin teemoja ovat esimerkiksi **mielenterveys ja seksuaaliterveys** sekä TAI:n oma tunnuslause ”**Valmistu kaikkeen. Varaudu parhaimpaan.**”

- **Mielenterveys ja seksuaaliterveys:**
 - **Kansainvälinen homo- ja transfobian vastainen päivä**
 - ☐ Teemapäivää voi toteuttaa esimerkiksi yhteistyössä Seta ry:n kanssa.
 - ☐ Ajankohta: 17.5.2024
 - ☐ Vastuutaho:
- **Valmistu kaikkeen. Varaudu parhaimpaan:**
 - TAI:n jatkavien ja valmistuvien opiskelijoiden juhlat.
 - ☐ Ajankohta:
 - ☐ Vastuutaho:

Liite 2: Malli omavalvonnan tarkistuslistasta

Tämä on malli TAln opiskeluhoitosuunnitelman omavalvonnan tarkistuslistasta. TAln johtoryhmä päättää, mihin opiskeluhoollon osa-alueisiin keskitytään kullakin omavalvontakerroilla. Tähän tarkistuslistaan on laadittu yksi esimerkki tarkistettavista ja arvioitavista opiskeluhoollon osa-alueista. Tämä malli omavalvonnan tarkistuslistasta ei siis ole valmis tarkistuslista, vaan sen on tarkoitus täydentyä eri omavalvontakerroilla TAln johtoryhmän päättämien opiskeluhoollon osa-alueiden mukaisesti.

Tarkistamisessa käytetään kolmiportaista arviointia, eli tarkistuslistalla olevat toimenpiteet arvioidaan asteikolla 0–2:

- **0: ei toteudu**
- **1: toteutuu, mutta kaipaa kehittämistä**
- **2: toteutuu lain ja TAln toimintajärjestelmän mukaisesti riittävän hyvin.**

Kun omavalvonnan tarkistus on tehty, ryhdytään ensiksi kehittämään niitä toimenpiteitä, joiden arvio omavalvonnassa on 0 eli 'ei toteudu'. Tällaiset toimenpiteet arvioidaan omavalvonnassa vuosittain, kunnes kyseiset toimenpiteet ovat vähintään tasolla 1. Kun toimenpiteet ovat vähintään tasolla 1, ne arvioidaan omavalvonnassa enää joka toinen vuosi. Koulutusyksikön omavalvonnasta vastaa opiskeluhyvinvointiryhmän puheenjohtaja yhdessä opiskeluhyvinvointiryhmänsä kanssa, ja koko TAln tasoisesta omavalvonnasta vastaa opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmä.

Esimerkki:

Opiskeluhoollon määrällinen arviointi

- Käytettävissä olevien opiskeluhoitopalveluiden kohdentaminen
 - **Arvio ja mahdolliset kehittämistoimet:**
- Opintojen keskeyttämisprosentti ja muutokset edellisiin vuosiin
 - **Arvio ja mahdolliset kehittämistoimet:**
- Opiskelijoiden valmistumisprosentti ja muutokset edellisiin vuosiin
 - **Arvio ja mahdolliset kehittämistoimet:**